

Jana Ullmannová

Jana Ullmannová se narodila v Praze do rodiny, kde tatínek byl komunist, ovšem maminka proti režimu. Rok 1968 jí změnil celý život. Každoročně jezdila na pionýrské tábory. V létě 1968 se konal v Dubí u Karlových Varů, kde byla až do 21. srpna šťastná.

V 9 hodin ráno přišla celá ubrečená, my jsme nevěděli, co se stalo, a paní vedoucí nám řekla, abychom se oblíkli a všichni přišli k hlavní budově.

Tam jim vedoucí teprve vysvětlili, že k nám přijela Vojska Varšavské Smlouvy.

Cítili jsme, že se stalo něco hrozného, něco, s čím jsme vůbec nepočítali.

To jí otevřelo oči a doma si začala všimnout změn. Maminka se rozhodla, že uteče do Rakouska, než bude pozdě, a Janičku, která byla právě v deváté třídě, chtěla nechat doma.

V pololetí jsem ovšem mamince sdělila: „Mami, jestli mě nevezmete s sebou, tak já to prozradím.“

Cestovní pas se jí podařilo v poslední chvíli, pouhý den před odjezdem, s maminkou vyzvednout. Když večer nastupovali do vlaku, netušili, že jedou vůbec posledním možným vlakem. Dne 15. srpna 1969, přesně o půlnoci, se státní hranice na dlouhá léta uzavřela.

My měli hrozný strach, že vlak někde zastaví a že budeme muset vystoupit. Tomu se tak stalo, vlak zastavil a stál asi 2 hodiny, a tyhle 2 hodiny nikdy v životě nezapomenu, protože jsem nevěděla, co se děje. Najednou se vlak rozjel směrem na Vídeň.

Maminka ve Vídni sehnala byt a práci. Zdálo se, že jde vše dobře. Ovšem jejich novou budoucnost zkazil v roce 1971 výlet k hranicím s Československem, kam si zajeli novým vozem. Tam se vydali na procházku po rakouské cestě. Tehdy sedmnáctiletá Jana měla velký strach, šla jako poslední a stále opakovala, že se chce vrátit do Vídně.

My jsme šli souběžně s hranicí, byl tam jeden malinký pahorek. Zakopla jsem o jeden kámen a čtu: „České území.“ No, a takže jsme se otočili čelem vzad a šli jsme zpátky. Jenomže tam jsme až nedošli, tam už jsem doběhla sama.

Když se otočili, uviděli, jak se k nim řítí vojenský džíp. Vojáci zastavili a začali se německy vyptávat, co tam dělají.

Moje maminka mohla klidně mluvit německy, bohužel začala česky a ty vojáci právě říkali, aha, vy jste Češi, tak máme povel vás vzít s sebou, a my že ne.

Jelikož odmítali nastoupit do auta, přijel druhý džíp.

Z toho vyskákalo dalších 6 pohraničnicků s oficírem, udělali půlkruh kolem nás, odjistili samopaly a oficír povídá, že má povel nás vzít s sebou nebo střílet.

Od vojáků je dělila jen stará cesta ležící za malým příkopem. Když maminka už potřetí zavolala, ať běží malá Jana pro pomoc, oficír řekl:

„A pro ni“. A odtáhli moji matku, kterou odložili do džípu.

„Odložení“ ve skutečnosti znamenalo násilné hození do džípu. Maminka stále volala, ať Jana běží pro pomoc. Nadporučík mávl rukou a řekl:

„Ta malá, ta si může běžet, tu nepotřebujeme.“ U mé nohy ležela taška, kde jsme měli pasy, já akorát stačila tu tašku vzít, udělat čelem vzad a utíkat pryč.

Běžela k rakouské celnici, kde se jí však nedostalo očekávané pomoci.

Protože byl večer, tak mi bylo řečeno, že s nimi musím na výslech.

Po náročném výslechu se Jana směla vrátit do Vídně, kde musela žít sama. Od otce dostala dopis, aby se vrátila, že „je přeci křtěná Vltavou“, ale i přesto, že ji psaní dojalo a rozplakalo, v Rakousku zůstala. Zpátky do Čech se vrátila až v roce 1999 a to nikoliv do rodné Prahy. Zamilovala si Jablonec, kam v dětství jezdila na prázdniny.

I přes všechny životní překážky je paní Ullmannová velice optimistická a dnešní generaci by chtěla vzkázat:

Učte se co nejvíc vědomostí, co nejvíc řečí, ale nejvíc budete potřebovat svůj domov, a domov bude potřebovat vás, a potřebuje už nyní.